

z všeobecnej výzvy. Tvrdí-li sťažovateľ, že výrok je všeobecná fráza a nie vyzvanie k páchaniu vojenského zločinu, nevyvracia tým spôsobilosť závadného výroku pôsobiť na poslucháčov v smere zákonom zakázanom. Uplatňujúc zmätok podľa č. 1 c) § 385 tr. p., tvrdí sťažovateľ, že v dobe spáchania všetkých trestných činov bol členom poslaneckej snemovne Národného shromaždenia, že súdy žiadaly poslaneckú snemovňu o súhlas k stíhaniu obžalovaného, že rozhodnutím z 25. septembra 1929 prezident republiky rozpustil poslaneckú snemovňu Národného shromaždenia, že v takom prípade nastupuje podľa § 54 Ústavnej listiny stály výbor, volený na základe cit. §u Ústavnej listiny, ktorý má až na určité výnimky tie isté práva ako Národné shromaždenie, môže tedy vykonávať aj funkciu imunitného výboru a má tiež rozhodovať o vydaní, a pretože stály výbor o vydaní obžalovaného nerozhodol, má byť obžalovaný sprostý obžaloby pre všetky trestné činy.

Zmätočná sťažnosť není základná. Názor sťažovateľov není správny. Rozpustenie poslaneckej snemovne Národného shromaždenia malo čo do jeho členov ten účinok, že títo prestali byť členmi poslaneckej snemovne Národného shromaždenia a tým pozbyli aj ochrany, ktorú im Ústavná listina v § 24 ako členom Národného shromaždenia poskytuje. To plynie nielen zo slovného znenia § 24 Ústavnej listiny, podľa ktorého požívajú imunity členovia Národného shromaždenia, tedy zrejme len po tú dobu, čo sú členmi Národného shromaždenia, ale tiež zo smyslu cit. ustanovenia Ústavnej listiny, lebo ochrana poskytnutá členom Národného shromaždenia v § 24 Ústavnej listiny má zrejme umožniť nerušenú činnosť členov Národného shromaždenia, čo patrne odpadá v prípade rozpustenia daktorej snemovne Národného shromaždenia. Po rozpustení niektorej snemovne Národného shromaždenia až do opätovného sojitia snemovne nastupuje podľa § 54 Ústavnej listiny stály výbor a členovia tohoto výboru požívajú podľa výslovného ustanovenia odst. 7 § 54 ochrany určenej v § 24. Obžalovaný členom výboru nebol a ani to netvrdí a preto ochrany podľa § 24 Ústavnej listiny po rozpustení snemovne nepožíval. Pretože poslanecká snemovňa o žiadostiach za vydanie obžalovaného nerozhodovala a výbor ustanovený podľa § 54 Ústavnej listiny o žiadostiach rozhodovať nemal, niet po rozpustení snemovne prekážok, aby obžalovaný bol stíhaný pre trestné činy spáchané v dobe, kedy bol členom poslaneckej snemovne Národného shromaždenia.

Čís. 5141.

Zákonný požadavek »za účelom súťaže« znamená jen, že jednání pachatelovo směřuje k tomu, by posice zlehčovaného podniku byla v soutěži seslabena, a že zlehčovací údaje byly k tomu i způsobilé; soutěžitel může tento účel sledovati i pravdivými i nepravdivými údaji zlehčovacího rázu, odpovídá však z přečinu § 27 zák. čís. 111/1927 jen při vědomé nepravdivosti údajů.

Meze dovolené kritiky; případ, označen-li kdo všeobecně za »hudlaře a mazala« s ohledem na vadnost jen jedné jeho práce.

(Rozh. ze dne 27. listopadu 1934, Zm I 278/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 28. prosince 1933, jímž byl obžalovaný podle § 259 č. 2 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin zlehčování podle § 27 zákona č. 111/1927 sb. z. a n. a pro přestupek podle § 491, 496 tr. z., pokud čelila proti rozsudkovému výroku, jímž byl obžalovaný zproštěn z obžaloby pro přečin zlehčování podle § 27 zák. č. 111/27 sb. z. a n. Vyhověl jí však, pokud čelila proti rozsudkovému výroku, jímž byl obžalovaný zproštěn z obžaloby pro přestupek podle §§ 491, 496 tr. zák., rozsudek zrušil v tomto výroku a věc přikázal příslušnému nyní okresnímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti nelze přiznati úspěch, pokud s hlediska důvodů zmatečnosti podle § 281 č. 3, 4, 5, 9 b) tr. ř. napadá zprošťující nález v příčině přečinu podle § 27 zák. proti nekalé soutěži. Především budiž podotknuto, že zmateční stížnost vytykajíc nepřipuštění důkazů soukromým žalobcem nabízených, uplatňuje důvod zmatku podle č. 4 (nesprávně i podle č. 3) bez zákonného předpokladu, protože zástupce soukromého obžalobce si nevyhradil po zamítnutí průvodních návrhů zmateční stížnost (§ 281 posl. odst. tr. ř.).

Zprošťující výrok opírá se, pokud jde o přečin § 27 zák. proti nekalé soutěži, mimo jiné o rozsudkový závěr, že si obžalovaný nebyl vědom nepravdivosti stíhaných údajů. Rozsudek skutkově předpokládá, že soukromý obžalobce provedl práci mu svěřenou neodborně a chybně a že obžalovaný hanil tuto práci a použil výroků, o něž jde. Rozsudek opírá tato zjištění o různé svědecké výpovědi, a neprávem uplatňuje stížnost výtkou, že tato zjištění nemají ve spisech opory, zřejmým poukazem zmatek nedostatku důvodů podle č. 5. Rovněž tu nejde o spisový odpir, kdyžtž stížnost sama nedoličuje, že rozsudek nesprávně cituje obsah soudních protokolů a listin u spisů uložených. Pod rouškou těchto zmatků brojí jen stížnost nedovoleně proti soudcovskému hodnocení důkazů (§ 258 odst. 2 tr. ř.).

Stížnost sice nedoličuje — zřejmě po objektivní stránce —, že ani domnělá chyba soukromého žalobce ještě neopravňovala obžalovaného k tomu, by již označil soukromého obžalobce za hudlaře a mazala (Pfuscher und Schmierer«), napadá však směrodatný rozsudkový závěr, že si obžalovaný nebyl po této stránce vědom nepravdivosti svého výroku, jen v ten způsob, že urážky směřující proti soutěžiteli byly úmyslně proneseny před zaměstnavatelem, tudíž za účelem soutěže, takže přý soud neprávem předpokládá, že si obžalovaný nebyl vědom nesprav-

divosti výroků. Tu je stížnost, ať má na mysli zmatek nedostatku důvodů neb logického odporu, na scestí, neboť i kdyby byl obžalovaný skutečně jednal za účelem soutěže a kdyby byl nalézací soud tuto náležitost skutkové podstaty vyloučil neprávem, nebylo by tím vyloučeno, že obžalovaný pokládal výroky za pravdivé. Závěry, o něž jde, se nevyklučují, neboť zákonný požadavek »za účelem soutěže« znamená jen, že jednání pachatelovo směřuje k tomu, by posice zlehčovaného podniku byla v soutěži zeslabena a že údaje ty byly k tomu i způsobilé. Soutěžitel může tento účel sledovati jak pravdivými, tak i nepravdivými údaji zlehčujícího rázu, odpovídá však z uvedeného přečinu jen při vědomé nepravdivosti údajů. Musí-li se takto stížnost, pokud napadá rozsudkový výrok, že si obžalovaný nebyl vědom nepravdivosti stíhaných výroků, minouti cíle, netřeba se již zabývatí vývody, jimiž brojí proti dalšímu rozsudkovému výroku, že obžalovaný ani nejednal za účelem soutěže, a bylo proto stížnost, pokud jde o přečin zlehčování, jako podle zákona a tím vůbec neprovedenou, pokud se týče neodůvodněnou podle § 288 odst. 1 tr. ř. zamítnouti.

Stížnost je však v právu, pokud napadá rozsudkový výrok, jímž byl obžalovaný též zproštěn z obžaloby pro přestupek proti bezpečnosti cti. Aniž rozsudek vůbec zkoumá, kterému z trestních ustanovení zabezpečujících ochranu cti by bylo stíhané výroky objektivně podřaditi, odůvodňuje rozsudek zprošťující nálezný v ten způsob, že stíhaná slova byla, hledíc k tomu, co bylo o dotčené práci soukromého obžalobce zjištěno, jen výrazem oprávněné kritiky a že proto a se zřetelem k tehdejšímu rozčilení obžalovaného nutno v těchto slovech spatřovati výrok pouhé nevole, takže tu chybí jak animus injuriandi, tak nedbalost.

Odůvodnění to po právní stránce neobstojí. Předpokládá oprávněnou kritiku, rozsudek zřejmě nechce se snad dovolávati ustanovení § 6 odst. 1 zák. čís. 108/33 sb. z. a n., vždyť ani nenaznačuje, že by tu byly opodstatněny zvláštní náležitosti tohoto místa zákona, nýbrž chce asi jen vyjádřiti, že obsah stíhaného tvrzení se kryje celkem s tím, co podle výsledků průvodního řízení vyšlo na jevo v příčině skutkového děje, o nějž jde. Tu však stížnost poukazuje právem k tomu, že podle rozsudkových zjištění byla předpokládána jen vadnost jedné práce soukromého obžalobce, že však obžalovaný hanil nejen tuto práci, nýbrž i soukromého žalobce samého, nazýváje ho všeobecně hudlařem a mazalem (»Pfuscher und Schmierer«).

Zda se i v tomto všeobecném směru podařil obžalovanému důkaz pravdy neb aspoň omluvitelného omylu, rozsudek vůbec nezkoumal. Které jiné ustanovení zákona má rozsudek na mysli, pokud tu shledává jen výraz oprávněné kritiky, nelze z rozhodovacích důvodů poznati, zvláště když volnost kritiky, pokud nejde o věcné posuzování výkonů v § 6 odst. 1 zák. čís. 106/33 sb. z. a n. vytčených, jest obmezena ustanoveními trestního zákona a úmysl kritisovati vůbec nevyklučuje skutkovou podstatu deliktu proti bezpečnosti cti, jakmile obsah kritiky dodává jí rázu urážlivého (rozh. čís. 2186 sb. n. s.). Jinými slovy: i právo kritiky je sice složkou veřejného života a je též zaručeno v § 117 ústavní

listiny, leč pokud nejde o případ § 6 odst. 1 zák. čís. 108/33 sb. z. a n., kde přicházejí v úvahu zvláštní meze kritiky tam vytčené, je v každém případě zkoumati, zda kritika nevybočuje z mezí vytýčených předpisy o ochraně cti, zda se nedotýká obsahem a formou mravních kvalit napadeného, zda nenabývá takového rázu hanlivého a sesměšňujícího, že se tím dotčený snižuje v úctě a vážnosti (rozh. čís. 4143 sb. n. s.). S tohoto hlediska měl nalézací soud zkoumati, zda a proč obžalovaný ještě zůstal v mezích dovolené kritiky, pokud hledě k ojedinělému případu označil soukromého obžalobce za hudlaře a mazala a projevil takto hanlivý úsudek o jeho osobnosti vůbec, pokud se osobnost ta zračí ve vykonávání jeho řemesla a povolání.

Odůvodnění rozsudku je právě tak vadné, pokud uvedeným již způsobem vylučuje subjektivní stránku trestné skutkové podstaty; jeť především zásadou v judikatuře a literatuře všeobecně uznanou, že tam, kde je předmětem útoku na čest obvinění ze skutečnosti, jež může uraženého vydati v opovržení nebo snížení v obecném mínění, nevyžaduje se úmysl na cti urážeti (animus iniuriandi), nýbrž stačí vědomí pachatelovo, že se cti jiné osoby dotýká způsobem v dotčených ustanoveních zákona označeným.

Pokud rozsudek vylučuje i nedbalost, je těžko poznati, k čemu tato úvaha směřuje. Má-li snad na mysli, že se obžalovanému podařil důkaz po rozumu § 491 odst. 2 tr. zák., pokud se týče důkaz omluvitelného omylu podle § 6 odst. 2 b) zákona čís. 108/33 sb. z. a n., nelze tento výrok přezkoumati, poněvadž se rozsudek vůbec nezabývá jednotlivými zákonnými náležitostmi tohoto důvodu trestnosti vylučujícího. Zejména tu nepřiléhá poukaz rozsudku k rozčilení obžalovaného, jež by bylo jen při vyměření trestu hodnotiti jako okolnost polehčující (§ 264 e) tr. zák.).

Když tedy napadený rozsudek, předpokládá oprávněnou kritiku a nepředpokládá subjektivní skutkovou podstatu trestného útoku na čest soukromého žalobce, zprostil obžalovaného též z obžaloby pro přestupek §§ 491, 496 tr. zák., aniž vycházel s právních hledisek svrchu uvedených, trpí rozsudek stížností uplatňovaným zmatkem podle § 281 čís. 9 a), pokud se týče 9 b) tr. ř. a bylo proto zmateční stížnosti v uvedeném rozsahu vyhověti, rozsudek částečně zrušiti a věc příslušnému nyní okresnímu soudu ve Vildštejně poukázati k opětovnému projednání a rozhodnutí, při čemž bude v novém řízení třeba dbáti přechodných ustanovení § 41 zák. čís. 108/33 sb. z. a n.

Čís. 5142.

Předmět ochrany § 23 zák. čís. 19/1890 ř. zák.; rozhoduje celkový dojem, jež v obyčejném kupiteli průměrné pozornosti vyvolává z n á m k a jako taková; rozhodná je především zaměnitelnost závadného označení se z n á m k o u; adminikulující momenty mají význam jen podřadný, posilující.

(Rozh. ze dne 27. listopadu 1934, Zm I 834/34.)